

Egenskaber med os, nemlig Sverige og Norge, hvilken Rolle det der havde spillet, at det i Norge var et udkæmpet Spørgsmaal, og at de i Sverige stode ved Løsningen deraf. Men det ærede Medlem maader ved erindre, at det gælder kun Hartkornskatterne til Staten. Saavel i Norge som i Sverige have de Hartkornskatter til Kommunen; de ere affaffede til Staten i Norge, og det er det, de ere i Hærd med at skride til ogsaa i Sverige. (Afskyldelse af S. C. Christensen). Ja, jeg indrømmer jo det ærede Medlem, at jeg har brugt Udtalelser, som kunde give det ærede Medlem en vis Ret til at lægge noget mere deri, men saa sluttede jeg med den Bemærkning, at det var jeg nu imod; det er ogsaa et af de Standpunkter, jeg har forladt, nemlig Fordringen om en Fiksering af Hartkornskatten, den havde jeg forladt nu, fordi jeg frygtede for, at vi ved at fiksere Hartkornskatten vilde affære os fra den fri Behandling af Hartkornskatten i Fremtiden, idet vi derved vilde umuliggøre at faa en Reform af Hartkornskatten gennemført. Det er akkurat det samme jeg tænker paa ved Hartkornskatten som ved Bygningsskatten. Vi trænge til at faa Maalestoffet for Skatten paa de faste Ejendomme reformeret, idet hverken det nuværende Hartkorn eller de nuværende Bygningsskatter danne en retfærdig Maalestof; men jeg hører ikke til dem, der mene, at vi nogenstinde ville komme til at affaffe Skatten paa faste Ejendomme. Jeg tror altsaa ikke paa, at hverken nu eller siden en Affaffelse af disse Skatter vil finde Sted, og jeg skal ikke komme dybt ind derpaa; jeg har udtalt mig andetsteds derom og skal henbise til, hvad der ogsaa allerede fra flere Sider er udtalt; jeg betragter den store Banfelighed og Betænelighed ved Affaffelsen af Hartkornskatten navnlig ud fra det Synspunkt, at det vilde blive en Art Præmie for Prioriteringen af vore Fordejsdomme, et Forhold, som jeg vilde anse det for overordenlig uheldigt, at vi kom ind paa; altsaa jeg skal ikke komme meget ind derpaa. Men dermed er det ingenlunde sagt, at en Reduktion af Hartkornskatten og Skatten paa faste Ejendomme i mange Forhold og i mange Kommuner ikke vilde være rigtig, ja maaste endog ogsaa nødvendig. Man har jo allerede, som det ærede Medlem fra Grenaa maa erindre, i de Kommuner, hvor den faste Bybyggelse antager et ualmindelig stort Omfang, Afgang til gennem de nuværende Regler for Fordelingen af Skatten mellem Formue og Velighed og Hartkorn at sætte Hartkornet ned, saa meget det skal være, med Amtsrådets Samtykke; og det benytter man

jo utvivlsomt ogsaa i disse Kommuner; og jeg skulde vel ikke antage, at det paagældende Amt lægger nogen Hindring i Vejen for at gaa videre paa den Vej. Men altsaa, det er muligt, at man i forskellige Kommuner vilde ønske at indskrænke Hartkornskatten i højere eller mindre Grad, og jeg er ligeledes overbevist om, at naar man kom til en endelig Afgørelse af dette Spørgsmaal, vilde man ogsaa paa Rigsdagen være enig om, at der maa komme til at ligge et vist frit Skøn i de kommunale Raads Hænder; thi om det er rigtig at bevare en større eller mindre Del af Skatten paa de faste Ejendomme, afhænger aldeles overvejende af, hvorledes Forholdene ere mellem de forskellige skattepligtige hele Landet over, og det er jo højest forskelligt i Landets forskellige Kommuner fra den ene Ende til den anden. Jeg holder i det hele taget ikke af nogen Bestræbelse, der gaar ud paa at uniformere. Skulle vi komme til en sund Udvikling, gælder det meget mere om at gaa den modsatte Vej; lad os lægge Mærke til Ejendommelighederne i enhver Egn og Kommune, og lad den udvikle sig derefter. — Jeg skal blot i Forbigaaende nævne en Tanke, som allerede har været Lov, og som der mulig var noget i, jeg henstiller det til en fremtidig Overvejelse, det er Krigsskatteloven af 1864. Hvad var Princippet i den? Det var det, at man lignede paa al Formue og Indtægt efter de Regler, som Loven derom stillede op, og ved Siden deraf lagde en Skat paa Hartkornet, men søjede til: Denne Skat paa Hartkornet kan den enkelte drage fra den alt paa ham lignede Skat. Der er en meget sund Tanke deri, jeg skal ikke komme videre ind derpaa; men man vil jo se, at dermed løber man jo ikke den Fare at komme til at sætte en Præmie paa det prioriterede Hartkorn; det vil i hvert Tilfælde komme til at betale sin Del, men paa den anden Side vilde det komme til Afdrag for dem, der vare lignede hderligere. Man vil se, at der er den Mellembøj, som muligen kan føre til en til begge Sider tilfredsstillende Løsning. Jeg nævner det kun, da det en Gang har været Lov, nemlig i Krigsskatteloven af 1864. Det ærede Medlem for Ringbøbing vil jo forøvrigt kunne staa noget friere over for Spørgsmaalet om Hartkornskattens Aflysning, thi det er jo ikke et gammelt Vensstandsstandpunkt, det er ikke en Gang det ærede Medlems eget Standpunkt, det er det ærede Medlem for Storeheddinges (S. Saventius) Standpunkt, som det ærede Medlem har optaget; saa han skal ikke være saa tryk med just at staa paa det Standpunkt, og